

Επανεκκίνηση

Ισχυροί Δήμοι. Κάθε μέρα, δίπλα στον πολίτη

**Εισήγηση Προέδρου
Επιτροπής Μεταναστευτικού, Προσφυγικού
& Κρίσεων**

Μιχάλη Ερωτόκριτου
Δημάρχου Κάσου

Προσυνεδριακός Διάλογος
Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2024

Υπάρχει έντονη ανησυχία ότι η αυξανόμενη ένταση στη Μέση Ανατολή θα έχει ως αποτέλεσμα τόσο κεντρικά , όσο και στις περιοχές οι οποίες όλα αυτά τα χρόνια έχουν σηκώσει δυσανάλογα το βάρος του μεταναστευτικού στη χώρα , θα ενταθεί το αμέσως προσεχές διάστημα.

Τα κυκλώματα των διακινητών επιλέγουν τη δημοφιλή μεταναστευτική διαδρομή της Ανατολικής Μεσογείου και μάλιστα τους τελευταίους μήνες έχουν αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας τους με επιχειρήσεις εξπρές με γρήγορα και πιο αξιόπλοα μέσα, προκειμένου να αφήσουν πρόσφυγες και μετανάστες εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων.

Είναι ενδεικτικό ότι μόνο το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου του 2024 συνολικά 1874 πρόσφυγες και μετανάστες πέρασαν τα θαλάσσια σύνορα και έφτασαν στις ακτές των ακριτικών νησιών του Αιγαίου . Από τις αρχές του χρόνου οι θαλάσσιες αφίξεις έχουν ξεπεράσει τις 37.000. Σ' αυτές πρέπει να προσθέσουμε και τις χερσαίες ροές στα Β.Α της χώρας , κυρίως στον Έβρο που δεν αξιολογούνται ως αμελητέες.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα νησιά της Δωδεκανήσου. Η Ρόδος με το γνωστό πρόβλημα που η εικόνα της καθημερινά δεν περιποιεί ιδιαίτερη τιμή για έναν μεγάλο τουριστικό προορισμό . Δεν πρέπει να ξεχνάμε και τα υπόλοιπα νησιά της Δωδεκανήσου την Κω αλλά και μικρότερα όπως τη Σύμη , την Τήλο, το Αγαθονήσι αλλά πρόσφατα και την Βόρεια Κάρπαθο όπου δέχονται συνεχείς πιέσεις . Είναι χαρακτηριστικό ότι νησιά όπως η Ρόδος και η Σύμη σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες στη Ρόδο , οι αφίξεις τους πρώτους εννέα μήνες του 2024 ανήλθαν στους 4.542 ενώ στη Σύμη το ίδιο πάντα διάστημα καταγράφηκαν πάνω από 3.000. Συνολικά στα Δωδεκάνησα έχουμε 10.000 αφίξεις.

Γνωστές είναι ακόμα οι καθημερινές σχεδόν αφίξεις στα μεγάλα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, Λέσβο, Χίο, Σάμο αλλά και στο νοτιότερο άκρο της χώρας στο μικρό νησί της Γαύδου , και στην Κρήτη , όπου ειδικά στη μεγαλόνησο έφτασαν τις 3000.

→ Από το σύνολο των εισροών στη χώρα μας αυτοί που λαμβάνουν άσυλο είναι 2 στους 3 αιτούντες. Περίπου το 68% πολύ υψηλότερο από το ευρωπαϊκό μέσο όρο που είναι 46%. Έχουμε επίσης το δεύτερο μεγαλύτερο, μετά την Κύπρο ποσοστό σε αιτήσεις ασύλου ανά κάτοικο στη χώρα υποδοχής της Έυρωπαϊκής Ένωσης. Ένας ανά 3000 περίπου κατοίκους.

→ Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, με πιο πρόσφατη την περίπτωση της Ιταλίας, προωθώντας μία αμφιλεγόμενη λύση στο θέμα και με τις ευλογίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιταλία κατασκεύασε στρατόπεδα βραχείας παραμονής μεταναστών σε τρίτη χώρα όπως η Αλβανία.

→ Αυτό το προκλητικό και πολυδιάστατο περιβάλλον, μπορεί να προκαλέσει άμεσα σοβαρά προβλήματα διαχείρισης και αντιμετώπισης των μεταναστευτικών ροών και πιέσεων.

→ Η Τ.Α είναι η πρώτη που δέχεται τις πιέσεις αυτές, χωρίς συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εξαρτώμενη άμεσα κεντρικά από τα συναρμόδια Υπουργεία, όπου ως συνήθως δεν υπάρχει ο απαραίτητος συντονισμός και οργάνωση.

Παραμένει γνωστό ότι διαχρονικά και σταθερά η Τοπική Αυτοδιοίκηση της Ελλάδας έχει και τη διάθεση και τη βούληση να συνεχίσει και να συνδράμει με κάθε δυνατό τρόπο στην υποδοχή και την φιλοξενία των προσφύγων και των μεταναστών.

Όμως η συμβολή της πρέπει να οικοδομείται πάνω σ' ένα συγκροτημένο και ολιστικό εθνικό σχέδιο υποδοχής και διαχείρισης του μεταναστευτικού – προσφυγικού ρεύματος . Το τελευταίο με τη σειρά του πρέπει να ανταποκρίνεται στο γενικότερο πλαίσιο αντιμετώπισης του προβλήματος από τη Ευρωπαϊκή Ένωση που αρκετές φορές δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα με αποτέλεσμα να μην είναι αποτελεσματικό.

Οι Δήμοι της χώρας θα πρέπει να ενταχθούν στα όργανα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και ένταξη των προσφυγικών πληθυσμών. Για τους Δήμους οι προσφυγικές και εν γένει οι μεταναστευτικές ροές δεν συνιστούν βραχυπρόθεσμα αλλά συστημικά προβλήματα, η διαχείριση των οποίων δεν μπορεί να στηρίζεται σε έκτακτες λύσεις αλλά σε μακροπρόθεσμες ενταξιακές πολιτικές μιας κοινής στρατηγικής.

Υπάρχουν προτάσεις και κατατέθηκαν κατά την διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής που έχω την τιμή να προεδρεύω. Προτάσεις οι οποίες διαμορφώθηκαν μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών έχουν κατατεθεί και στο αρμόδιο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Τις αναφέρω επιγραμματικά παρακάτω:

α) Μεγαλύτερη εκχώρηση αρμοδιοτήτων και οικονομική υποστήριξη των Δήμων για κοινωνική ένταξη προσφύγων και μεταναστών.

β) Εκπόνηση διακριτών σχεδίων δράσης για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών κατά την είσοδο και πρώτη υποδοχή και την ένταξη με την ενεργό συμμετοχή των συναρμόδιων Υπουργείων (Εσωτερικών, ΥΜΑ, Προστασίας του Πολίτη) και της Τ.Α. μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους.

γ) Αξιοποίηση των παραβόλων των μεταναστών για δράσεις ένταξης, μέσω των Δήμων και υποστήριξη της λειτουργίας των μεταναστευτικών προσφυγικών κοινοτήτων (Κ.Κ)

δ) Αναβάθμιση του ρόλου των Συμβουλίων ένταξης Μεταναστών (Σ.Ε.Μ) και δημιουργία νέων . Σήμερα υπάρχουν 23 περίπου στη χώρα εκ των οποίων τα 6 στην Αττική.

ε) Οικονομική και στελεχιακή ενίσχυση Δήμων που φιλοξενούν δομές υποδοχής και φιλοξενίας αιτούντων άσυλο. Αναλογικός επιμερισμός των αιτούντων στην επικράτεια ανά Δήμο.

στ) Δημιουργία νέων Κέντρων Κοινότητας όπου υπάρχουν ανάγκες .

ζ) Θέσπιση εξαίρεσης στον Κώδικα Δημοτικών Υπάλληλων για την πρόσληψη συμβασιούχων ορισμένου χρόνου μέσω προγραμμάτων καταπολέμησης ανεργίας (Δ.Υ.Π.Α) εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων.

η) Επαναφορά του δικαιώματος ψήφου στις τοπικές εκλογές πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν επί μακρού στην Ελλάδα. (10 - 15 χρόνια).

θ) Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας πρέπει να γίνει βασική προτεραιότητα των εθνικών και των τοπικών πολιτικών ένταξης, με μέριμνα του Κράτους και αντίστοιχη ενίσχυση των Δήμων.

ι) Εκπαίδευση Δημοτικών υπαλλήλων των τμημάτων κοινωνικών υπηρεσιών, ώστε να εξοικειωθούν σε θέματα σχετικά με τους μετανάστες και στελέχωση δομών εκτός ΑΣΕΠ.

ια) Στήριξη δομών βραχυχρόνιας υποδοχής και καταγραφής προσφύγων - μεταναστών.

ιβ) Συνεργασία με το δίκτυο πόλεων που συμμετέχουν 30 περίπου Δήμοι με αρμοδιότητα και το προσφυγικό- μεταναστευτικό θέμα.

ιγ) Πρόταση για διμερή συμφωνία με την γείτονα και πίεση προς την Ε.Ε έτσι ώστε να μην δέχεται η χώρα μας τόσο μεγάλες και συνεχείς ροές.

ιδ) Θέσπιση κριτηρίων για την ένταξη των μεταναστών – προσφύγων όπως ποσοστά ανεργίας και πληθυσμός και όχι να χρησιμοποιούμε προσωπικό μέσω των διμερών εποχικών συμβάσεων.

ιε) Σχέδιο εργασιακής ένταξης με την παροχή κινήτρων και χρηματοδοτήσεις σε επιχειρήσεις όπως και στον πρωτογενή τομέα που χρειάζονται εργατικά χέρια για την απορρόφηση τους.

Το πρόβλημα αυτό είναι υπόθεση όλων μας και πρέπει να λυθεί στα πλαίσια ενός εθνικού σχεδιασμού που πρέπει να είναι σαφής και αποτελεσματικός και όχι με επικαλύψεις συναρμοδίων φορέων και Τ.Α που ισχύει μέχρι σήμερα.

Μιχάλης Ερωτόκριτος

Πρόεδρος Επιτροπής Μεταναστευτικού, Προσφυγικού & Κρίσεων

Δήμαρχος Κάσου